

Certificatie BMI zonder rookmelder in vluchtroute via de buren

Advies 2304-1

Trefwoorden:	Bouwbesluit 2012, Brandveilig gebruik, woonfunctie voor zorg, bestaande bouw, vluchtroute, ontruiming, rookmelders, brandmeldinstallatie (BMI)
Datum:	23 februari 2023
Status:	11 april 2023 gewijzigd (laatste punt onder kopje 'Overigens ...') Definitief

Dit advies is opgesteld voor deze specifieke casus en is niet algemeen geldend. Het is tot stand gekomen met de door partijen aangeleverde gegevens. Deze publieke versie is geanonimiseerd waardoor niet alle documenten waarop dit advies gebaseerd is, herkenbaar zijn weergegeven.

■ Beschrijving

Een woongebouw van een woningstichting is in gebruik als woonzorglocatie en bestaat uit een begane grond met zorgclusterwoningen voor 24-uurszorg en op de verdieping een groepszorgwoning voor 24-uurszorg. Het gehele woonzorgcomplex is voorzien van een gecertificeerde brandmeldinstallatie met volledige bewaking. Het complex grenst aan en is verbonden met het naastgelegen woonzorgcomplex van een andere woningstichting.

Bij brand in het complex van de woningstichting worden de woningen en wooneenheden ontruimd volgens het Bedrijfsnoodplan. Na een brandmelding wordt een stil ontruimingsalarm gegeven aan de BHV-organisatie die daarop adequaat in actie kan komen. Indien ontruimd moet worden, gebeurt dat, volgens het Bedrijfsnoodplan, in drie fasen: in fase 1 wordt horizontaal ontruimd naar een veilig compartiment, in fase 2 wordt een verdieping verticaal ontruimd en in fase 3 wordt het gehele gebouw ontruimd. De benodigde BHV'ers en procedures zijn opgenomen in het Bedrijfsnoodplan.

Ontruiming van de woonzorgwoningen vindt standaard plaats naar de gemeenschappelijke dan wel gezamenlijke 'huiskamer' dat in een ander brandcompartiment is gelegen. Bij verticale ontruiming kan ook gebruik gemaakt worden van het trappenhuis dat onderdeel is van het woonzorgcomplex van de buren. Dit is in figuur 1 hieronder uiterst links weergegeven als het niet ingekleurde trappenhuis. Op de ontruimingsplattegrond is deze vluchtroute ook aangegeven.

Figuur 1 eerste verdieping met links een vluchtroute (rode gebied) naar het trappenhuis van de buren (wit) dat leidt naar het aansluitende terrein.

Certificatie BMI zonder rookmelder in vluchtroute via de burens

Advies 2304-1

De brandmeldinstallatie van het woonzorgcomplex is gecertificeerd op grond van het CCV-inspectieschema Brandmeldinstallaties, zoals is vereist volgens artikel 6.20 zesde lid van het Bouwbesluit 2012. Op grond van het ATGB-advies 1508 heeft het CCV op 7 juni 2021 een Interpretatiebesluit uitgebracht over de bewaking van vluchtroutes door andere gebruiksfuncties. Daarin is aangegeven dat het deel van een trappenhuis van een andere gebruiksfunctie waardoor een gemeenschappelijke vluchtroute voert, ook moet worden bewaakt via rookmelders die zijn aangesloten op de BMI. De woningstichting wil echter geen rookmelders plaatsen binnen het eigendom van de burens. Daarmee kan het vereiste CCV-certificaat voor de BMI niet worden afgegeven.

Adviesvraag

1. Is deze situatie zodanig vergelijkbaar met die in ATGB-advies 1508 dat het plaatsen van rookmelders in het trappenhuis van de burens nodig is, ervan uitgaande dat hierover een gemeenschappelijke vluchtroute voert?
2. Hoe kijkt de ATGB, met een risicogerichte benadering, aan tegen de eis van het CCV om rookmelders in het trappenhuis van de burens te plaatsen die worden aangesloten op de BMI?
3. Is volgens de ATGB een gelijkwaardige veiligheid mogelijk zonder dat er rookmelders in het trappenhuis van de burens nodig zijn?

Standpunt belanghebbende

Wij wordt de laatste tijd geconfronteerd met een probleem welke voortvloeit uit de CCV-inspecties op haar zorglocaties. Op enkele locaties krijgt men de opmerking van de CCV-inspecteur dat er in een gemeenschappelijk trappenhuis rookmelders geplaatst moeten zijn, maar dit trappenhuis is geen eigendom van onze woningstichting, maar van derden. Omgekeerd komt het ook voor dat een buurcomplex gebruik maakt van een gemeenschappelijk trappenhuis welke wel van onze woningstichting is.

2 / 5

Wij geven geen toestemming om rookmelders van derden in onze woningcomplexen te plaatsen en omgekeerd is dit ook het geval. Daarbij geven wij aan dat men geen invloed heeft op rookmelders welke geplaatst zijn in een buurcomplex.

Standpunt bevoegd gezag

De brandweer kan zich vinden in de zienswijze van belanghebbende, echter kan niet van de regelgeving afstappen. Risicogericht gezien heeft de brandweer geen probleem met de huidige situatie.

Uitgangspunten

Het advies is gebaseerd op de volgende documenten:

1. Adviesaanvraag van 19 oktober 2023;
2. Interpretatiebesluit Deskundigenpanel BMI/OAI, betreft 'Bewaking vluchtroutes door andere gebruiksfuncties' met kenmerk 2021-1, van 7 juni 2021 door CCV;
3. Bedrijfsnoodplan woonzorglocatie, versie 5.0 van de woningstichting;
4. E-mail met probleemstelling van de woningstichting aan de brandweer, van 8 juni 2022, betreft Rookmelders trappenhuisen;
5. Schematische situatietekening van beide, aaneengesloten woonzorglocaties;

Certificatie BMI zonder rookmelder in vluchtroute via de burens

Advies 2304-1

6. Diverse bestektekeningen (plattegronden, doorsneden, gevels), schaal 1:100, van de woningstichting, projectnr. 2014111 van 22 oktober 2014;
7. Revisietekening (plattegronden en doorsneden), schaal 1:100, van de woningstichting, projectnr. 2014111 van 29 juni 2015, met daarop alle brandgegevens aangegeven (compartimentering, vluchtroute, aanduiding, etc.);
8. Bestektekeningen (plattegronden en doorsneden). schaal 1:200, van de woningstichting, projectnr. 2014111 van 5 april 2017 met daarop een stempel "Ontwerpbesluit, d.d. 18 mei 2017, nr. WB 00036666".

Inhoudelijke beschouwing adviesvraag

De adviescommissie heeft bij de behandeling van de adviesvraag het volgende overwogen:

- Op de begane grond zijn de 8 appartementen die worden ontsloten via een gemeenschappelijke gang, onderdeel van een zorgclusterwoning voor 24-uurszorg. Volgens artikel 6.20 eerste lid in combinatie met bijlage I van het Bouwbesluit 2012 is hiervoor een gecertificeerde brandmeldinstallatie (BMI) met gedeeltelijke bewaking en doormelding vereist.
- Op de verdieping zijn de 8 appartementen die worden ontsloten via een gemeenschappelijke gang, onderdeel van een groepszorgwoning voor 24-uurszorg. Volgens artikel 6.20 eerste lid in combinatie met bijlage I van het Bouwbesluit 2012 is hiervoor een gecertificeerde brandmeldinstallatie (BMI) met volledige bewaking en doormelding vereist.
- Alle appartementen zijn uitgevoerd als een afzonderlijk beschermd subbrandcompartiment. Bij brand zijn de appartementen van beide verdiepingen aangewezen op twee vluchtroutes via deze gemeenschappelijke gang. Één van beide vluchtroutes loopt via het trappenhuis van de burens. Deze vluchtroute kan niet worden verwijderd omdat dan strijdigheid met Bouwbesluit 2012 ontstaat (onderschrijding rechtens verkregen niveau).
- Uit artikel 1.4 tweede lid van het Bouwbesluit 2012 volgt dat, een gemeenschappelijke ruimte die ten dienste staat van een gebruiksfunctie, moet worden beschouwd als onderdeel van die gebruiksfunctie. Dat betekent dat de volgens artikel 6.20 eerste lid vereiste brandmeldinstallatie en bewakingsomvang volgens artikel 1.4 ook geldt voor de gemeenschappelijke verkeersruimten waardoor de vluchtroutes voeren, dus ook voor het bedoelde trappenhuis van de burens.
- Voor bestaande bouw geldt voor een BMI in een bestaand gebouw volgens de Regeling Bouwbesluit 2012 de NEN 2535:1996.
- Voor de projectering van brandmelders is bij volledige bewaking in § 7.1.1 het volgende principe aangegeven:

"Onder volledige bewaking wordt verstaan, een bewakingsomvang waarbij, behalve de noodzakelijke handbrandmelders, alle ruimten in het gehele gebouw voorzien zijn van één of meer automatische brandmelders."

- Vervolgens is hierop in § 7.1.1 een aantal uitzonderingen benoemd. Verkeersruimten worden hierin niet benoemd. In dit geval zijn daarom automatische brandmelders vereist in het bedoelde trappenhuis van de burens.
- Voor de projectering van brandmelders bij gedeeltelijke bewaking is in § 7.1.2 van de NEN 2535:1996 voor bestaande bouw het volgende principe aangegeven:

Certificatie BMI zonder rookmelder in vluchtroute via de burens

Advies 2304-1

“Onder gedeeltelijke bewaking wordt verstaan een bewakingsomvang waarbij behalve de noodzakelijke handbrandmelders er in de verkeersruimten en de in aanmerking komende ruimten met een verhoogd brandrisico automatische brandmelders worden aangebracht.”

- Hieruit blijkt dat ook voor gedeeltelijke bewaking automatische brandmelders in het bedoelde trappenhuis moeten zijn opgenomen.
- Het Bouwbesluit 2012 houdt geen rekening met de eigendomsverhoudingen omdat die tijdens de gebouwlevensduur meermaals kunnen veranderen en de veiligheidssituatie daar niet afhankelijk van mag zijn.
- Artikel 1.3 van het Bouwbesluit 2012 maakt het mogelijk om, met de gelijkwaardigheidsbepaling, af te wijken van de prestatie-eis in artikel 6.20 eerste lid als de gekozen alternatieve oplossing een ten minste gelijkwaardige mate van veiligheid, bescherming van de gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en bescherming van het milieu biedt als is beoogd met de voorschriften.
- In de artikelsgewijze toelichting van artikel 6.20 wordt gelijkwaardigheid eveneens als mogelijkheid benoemd. Hierin worden voorbeelden genoemd waaruit blijkt dat aanwezige personen op een andere manier dan via de automatische brandmelders, tijdig gewaarschuwd worden bij brand. In de toelichting wordt hierbij gewezen op situaties die zeer overzichtelijk zijn en ruimten die goed aanroepbaar zijn.
- De ATGB kan zich voorstellen dat in deze situatie een gelijkwaardige oplossing mogelijk is. Het is echter aan de gebouwbeheerder om deze, ten genoegen van het bevoegd gezag, te onderbouwen. De kans op het ontstaan van brand in het trappenhuis, de beperking van de uitbreiding van brand die ontstaat in het trappenhuis en de kans op slachtoffers als gevolg van het niet beschikbaar zijn van de vluchtroute via dit trappenhuis, alsmede een mogelijke andere wijze van alarmering dan door middel van een automatische brandmelder zouden hier onderdeel van kunnen zijn.

4 / 5

■ Advies

Gelet op het voorgaande adviseert de ATGB in deze casus als volgt over de toepassing van de bouwvoorschriften:

1. *Is deze situatie zodanig vergelijkbaar met die in ATGB-advies 1508 dat het plaatsen van rookmelders in het trappenhuis van de burens nodig is, ervan uitgaande dat hierover een gemeenschappelijke vluchtroute voert?*

Ja.

2. *Hoe kijkt de ATGB, met een risicogerichte benadering, aan tegen de eis van het CCV om rookmelders in het trappenhuis van de burens te plaatsen die worden aangesloten op de BMI?*

De ATGB sluit niet uit dat het mogelijk zou kunnen zijn om met behulp van een risicogerichte benadering een gelijkwaardige mate van brandveiligheid te kunnen onderbouwen zonder automatische brandmelders in het trappenhuis van de burens. De kans op het ontstaan van brand in het trappenhuis, de beperking van de uitbreiding van brand die ontstaat in het trappenhuis en de kans op slachtoffers als gevolg van het niet beschikbaar zijn van de vluchtroute via dit trappenhuis, alsmede een mogelijke andere wijze van alarmering dan door middel van een automatische brandmelder zouden hier onderdeel van kunnen zijn.

Certificatie BMI zonder rookmelder in vluchtroute via de burens

Advies 2304-1

3. *Is volgens de ATGB een gelijkwaardige veiligheid mogelijk zonder dat er rookmelders in het trappenhuis van de burens nodig zijn?*

De ATGB sluit niet uit dat op grond van artikel 1.3 van het Bouwbesluit 2012 een gelijkwaardige veiligheid kan worden onderbouwd waarbij een automatische brandmelder in het trappenhuis van de burens niet nodig zou zijn. Zie ook het antwoord op vraag 2.

Overigens merkt de ATGB over deze casus nog het volgende op:

- Naar aanleiding van vraag 2 merkt de ATGB op dat het CCV geen eisen kan stellen over de bouwvoorschriften. Het CCV beheert het certificatieschema brandmeldinstallaties. Als schemabeheerder stellen ze procedures op en in sommige gevallen leggen ze vast hoe technische voorschriften moeten worden geïnterpreteerd/toegepast. Beoordeling van een installatie vindt plaats door een inspectie-instelling aan de hand van het bijbehorende inspectieschema. Bij een positieve beoordeling wordt dan een inspectiecertificaat afgegeven. In een uitgangspuntendocument kunnen in het kader van gelijkwaardigheid afwijkende criteria worden opgenomen. Het is de taak van de inspectie-instelling te beoordelen of een installatie dan blijft voldoen aan de afgeleide doelstelling die van toepassing is.

